[Obrazová příloha]

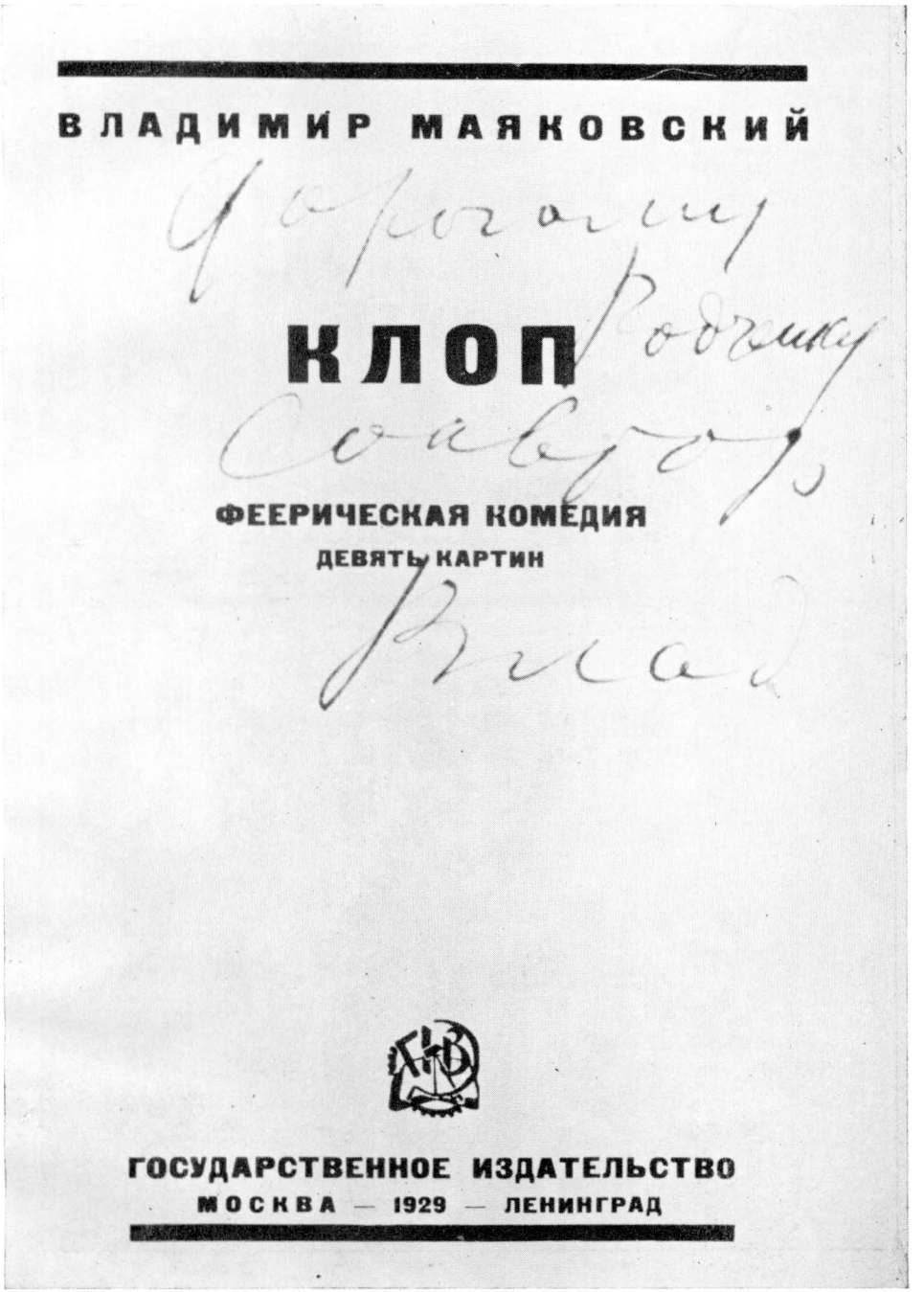
In: *Na křižovatce umění : sborník k poctě šedesátin prof. dr. Artura Závodského, DrSc.* Burian, Jaroslav (editor). Vyd. 1. Brno: Universita J.E. Purkyně, 1973, pp.

Stable URL (handle): https://hdl.handle.net/11222.digilib/120958
Access Date: 28. 11. 2024
Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

MUNI ARTS Masarykova univerzita Filozofická fakulta

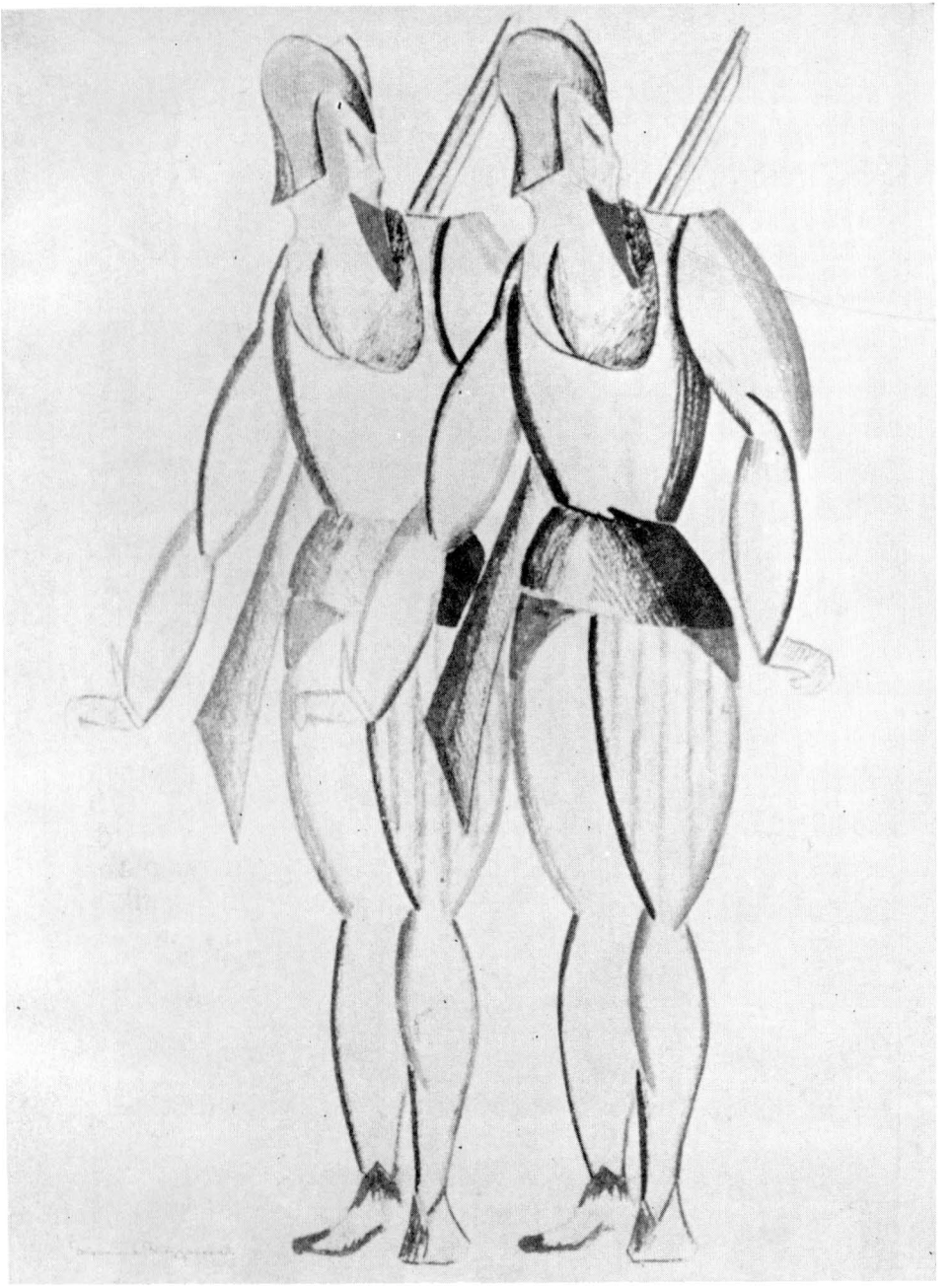
Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University
digilib.phil.muni.cz

Titulní list ke Štěnici V. Majakovského s autorovým věnováním Rodčenkovi (1929)

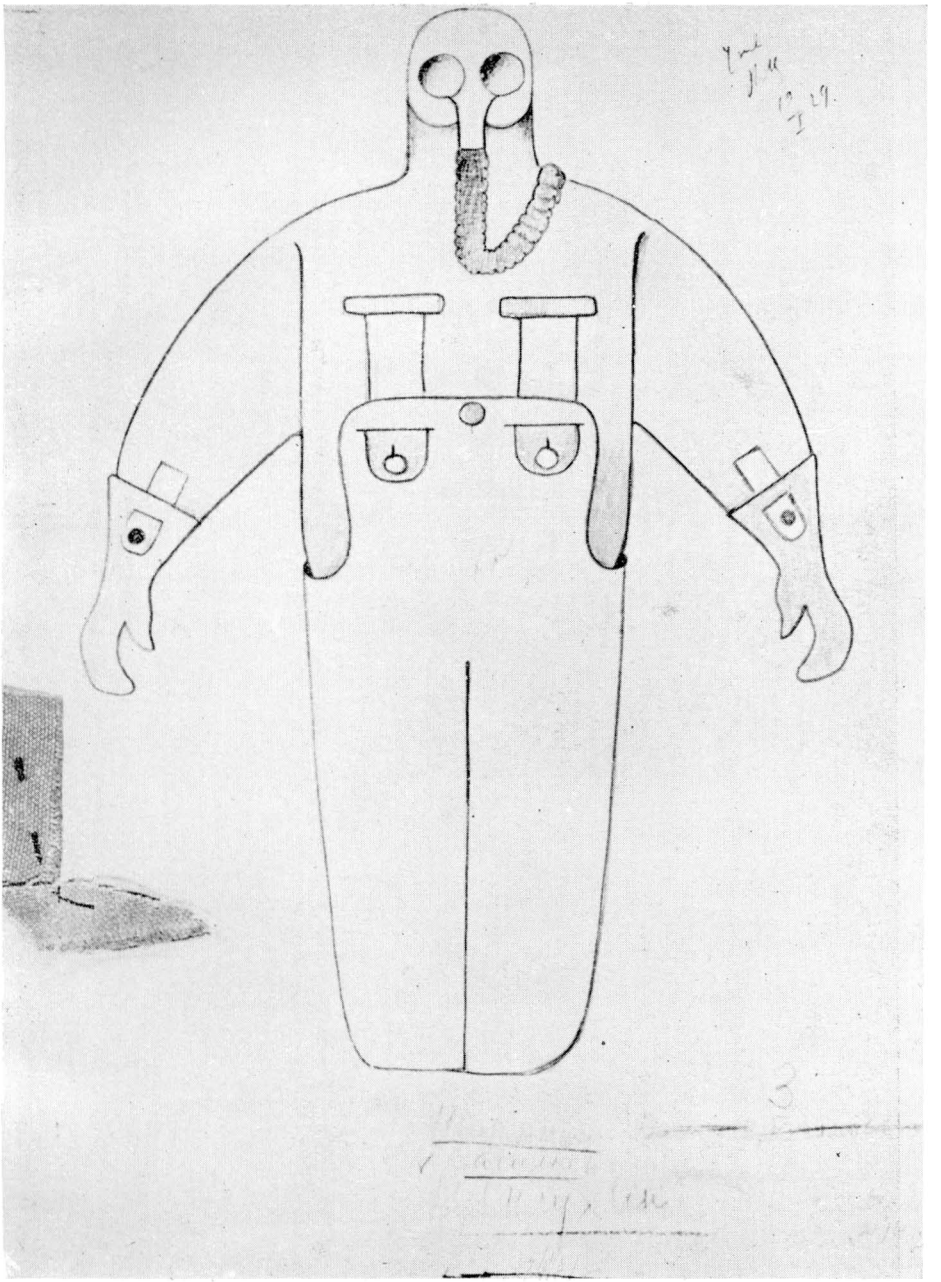
Rodčenkovy nejstarší kostýmní návrhy z roku 1914 — Vévoda Paduánský pro hru Vévodkyně Paduánská

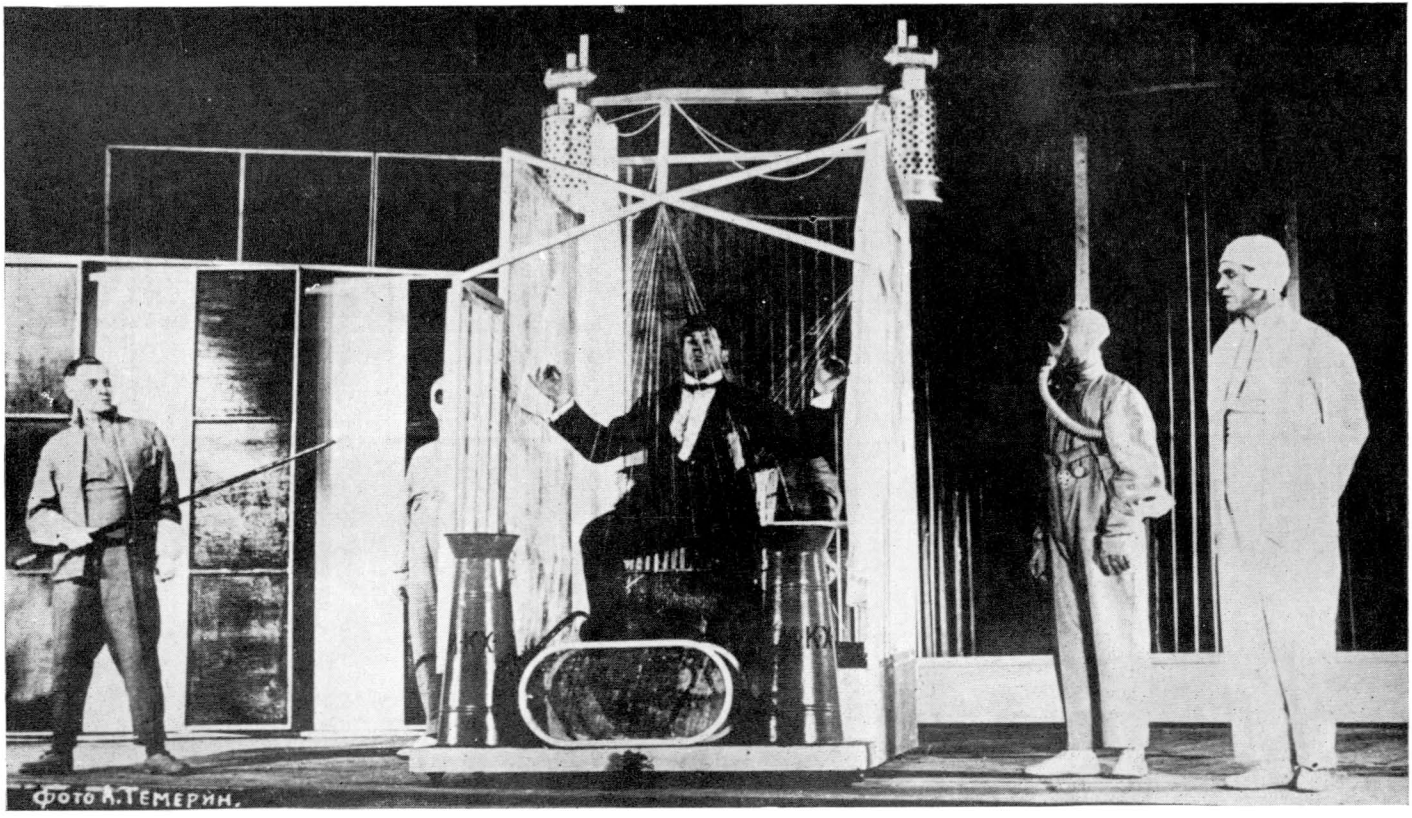
Rodčenkovy nejstarší návrhy z roku 1914 — Vojáci pro hru Vévodkyně Paduánská

Rodčenkův plakát pro film Dzigy Vertova Kino-oko (1924)

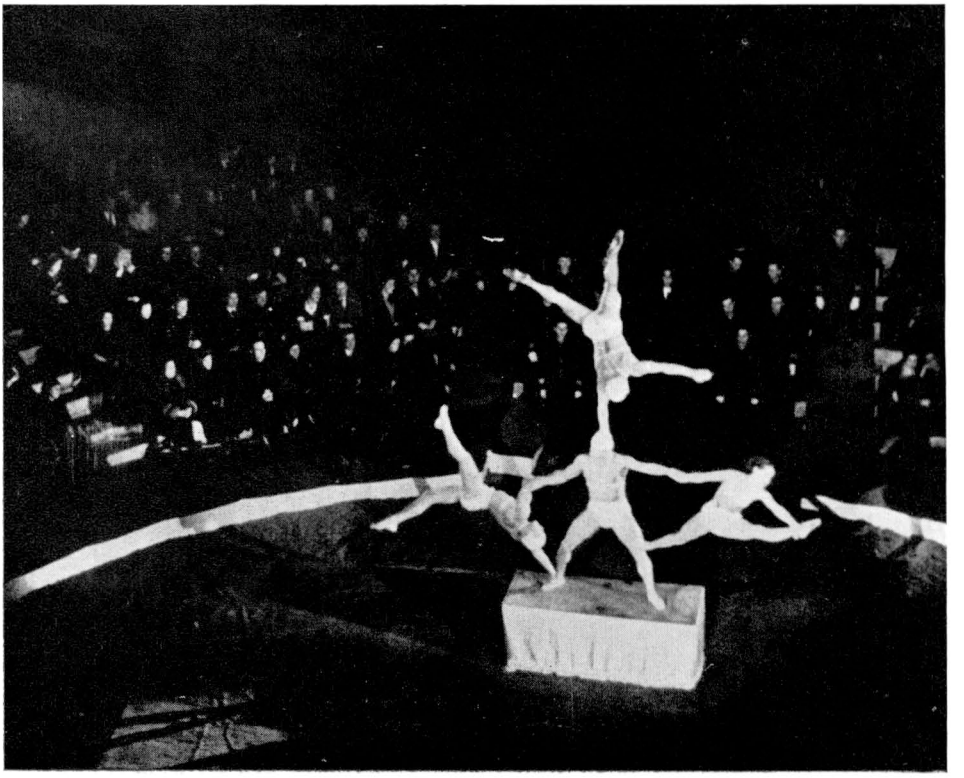
Rodčenkův návrh kostýmu pro hru Štěnice (1929)

Rodčenkovy dekorace a kostýmy k Majakovského Štěnici (1929)

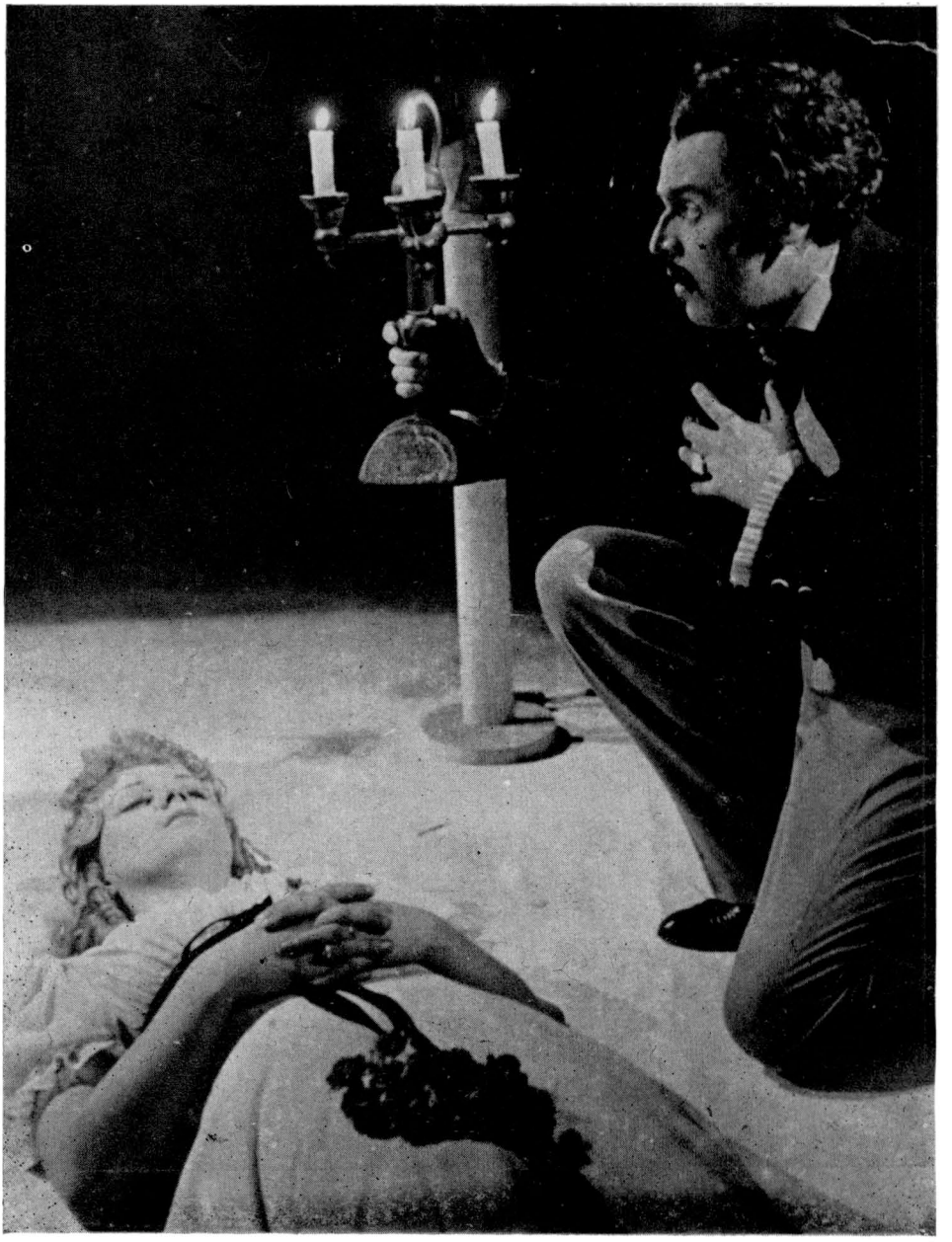
A. Rodčenko: Záběr z inscenace opery Ruslan a Ludmila, scéna Věštba (1937)

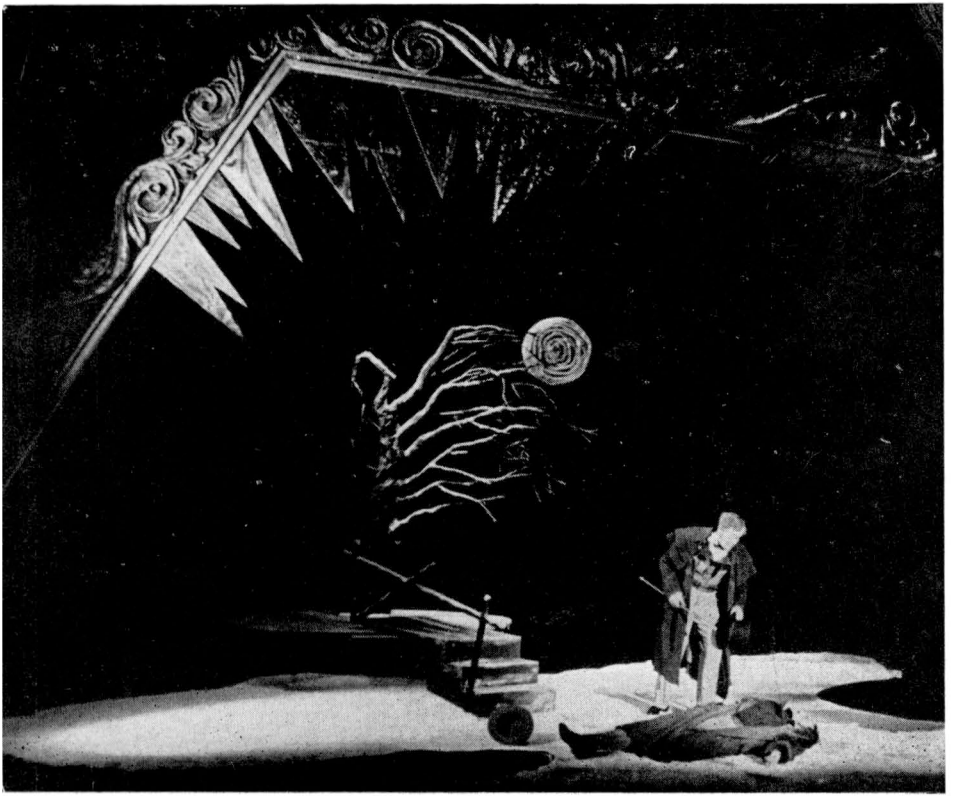
A. Rodčenko: Cirkus (1940)

Záběr z prvního českého nastudování Lermontovovy Maškarády v Zemském divadle v Brně (režie K. Jernek, Arbenin — Vladimír Leraus)

Závěr třetího jednání, Arbenin nad mrtvou Ninou
(V. Leraus, L. Rogozová)

Závěrečná scéna čtvrtého déjství, kníže Zvjozdič nad šílícím Arbeninem
(G. Nezval, V. Leraus)

Městské divadlo Král. Vinohradů.

V pátek dne 12. dubna 1918 — Mimo předplacení

Poprvé:

Král Rudolf

Historická hra o pěti dějstvích. Napsal **Jiří Karásek ze Lvovic.**
Výpravu spolu s A. V. Hrskou navrhl a režii má **K. H. Hilar.**

Rudolf II., král český	—	Václav Vydra	Francesco Helgiorosu,	dobrodruzi	—	Emanuel Brožík
Arcivévoda Matyáš, jeho bratr	—	Eduard Pražský	Eugenius Trivulzio	—	—	Jára Sedláček
Heřman Kristof Russworm	—	Roman Tuma	Jindřich Matyáš Thurn	—	—	František Havel
Nejvyšší komoří Wolfgang svobodný pán Rumpf	—	Karel Jerusky	Kunhuta, klečnice v Hvězdě	—	letohrádku —	Marie Ptáková
Doktor John Dee, anglický alchymista	—	František Hlavaty	Hradní hejtman	—	—	Václav Zatkuanda
Arthur, Gelchosa, jeho děti	—	Bedřich Karen	Posel	—	—	František Rennet
		Anna Iblová	Páže	—	—	Duška Sovákova

Vojsko českých stavů. Pážata Rudolfova. Škaryanti.

První dějství v Ulicce na Hradčanech, druhé na královském hradě, třetí v královské alchymické kuchyni, čtvrté v královské předsíni, páté v zahradě královského letohrádku ve Hvězdě.

Doba: Sklonek pevného desetiletí sedmnáctého věku.

Začátek o ½7. hod. — **Po třetím dějství delší přestávka.** — **Konec o ½10. hod.**

Pokladny divadelní jsou otevřeny od 8. hod. ranní do 12. hod. poledního a od 2 do 4 hod. odpol., jakož i ½ hod. před každým představením. Telefonické rozhovory s pokladnou od 8—12 a od 2—4. Ve dnech, kdy pořádána odpolední představení od 8—12 a od 3½—4.

Odpoledne před odpoledním představením se vstupenky pro večer neprodávají. — Kukátka se půjčují v tašnách po 40 hal.

Vstupenky na sedadla prodávají se každého všedního dne (i v předprodeji) také v knihkupectví Nakladatelského družstva Máje v Praze, Malé náměstí č. 459, v hudebním závodě Mojmíra Urbánka, Jungmannova tř. č. 34, blíže Ferdinandovy třídy, v trafice u Stýblů, Václavské nám., u p. Böhma, Ferdinandova třída, v knihkupectví Ratinově v Holešovicích v Bělského třídě, v ústřední prodejně divadel v Praze, Václavské náměstí „Na kotíku" (č. telefonu 4003), v palácí „Koruna" (č. telef. 7467), v českém knihkupectví E. Weinfurter, Vodičkova ulice 37, v trafice pí. Fiserové, Žižkov, Husova třída 853, v knihkupectví E. Solce v Karlíně, v trafice pí. M. Vojtěchové na Smíchově, proti Intimnímu divadlu (č. telef. 3136), u fy Vaněk a Votava, Smíchov, Kinského tř. 26, v cestovní kanceláři J. Uher, Růžová ul. 4, v cestovní kanceláři K. Šolc, Havlíčkova ul. (proti státnímu nádraží), v květinové síni Jana Dvořáka, Praha II. Poříčí 1 (čís. telef. 203/VIII.), v divadelním podniku Srbek a Ouředník, roh Ferdinandovy třídy a Charvátovy ulice č. 30, proti Platýzu (č. telef. 4088). Ant. Slaboch, trafika, Brevnov (č. telef. 863/VIII.), od 8 do 12 hod. a od 2 do 4 hod.

Ceny míst (včetně válečných příplatků):

Vyhrazená lože v přízemí	—	—	K 26·—	Křeslo na II. balkoně	—	—	K 4·20
Lože v přízemí a na I. balkoně	—	—	» 24·—	Sedadlo na II. balkoně I. oddělení	—	—	» 3·10
Lože na II. balkoně	—	—	» 12·—	Sedadlo na II. balkoně II. oddělení	—	—	» 2·40
Sedadlo v ložích v přízemí a na I. balkoně	—	—	» 8·—	Sedadlo na galerii I. oddělení	—	—	» 2·—
Sedadlo v ložích na II. balkoně	—	—	» 4·—	Sedadlo na galerii II. oddělení	—	—	» 1·80
Křeslo v přízemí I. oddělení	—	—	» 6·20	Sedadlo na galerii III. oddělení	—	—	» 1·50
Křeslo v přízemí II. oddělení	—	—	» 5·50	Sedadlo na galerii IV. oddělení	—	—	» 1·20
Sedadlo v přízemí I. oddělení	—	—	» 4·80	K stání v přízemí	—	—	» 2·—
Sedadlo v přízemí II. oddělení	—	—	» 4·20	Spolkový a vojenský lístek do přízemí k stání			» 1·40
Křeslo na I. balkoně	—	—	» 5·80	K stání na galerii	—	—	» —·80
Sedadlo na I. balkoně I. oddělení	—	—	» 4·20	Dětské lístky v přízemí a na I. balkoně	—	—	» —·70
Sedadlo na I. balkoně II. oddělení	—	—	» 3·60	Dětské lístky na II. balkoně a na galerii	—	—	» —·40
Sedadlo za sloupem na I. balkoně č. 111.—139., 161., 108., 134., 156.	—	—	» 3·—				

V ložích v přízemí a na I. balkoně místo pro pět, na II. balkoně pro čtyry osoby.

Studentské představení opery „Figarova svatba", původně určené na 13. dubna, odkládá se na 20. dubna.

Ředitelství vyhrazuje si změnit obsazení rolí. Změní-li se představení, což se oznámí plakáty anebo alespoň vývěskami v budově divadelní, vrátí pokladna peníze za vstupenky již zakoupené nejpozději půl hodiny před počátkem představení. Po této době peníze v žádném případě se nevracejí.

V sobotu dne 13. dubna 1918.

Začátek o 3. hod. odpoledni.

Nejnižší ceny činoherní.

SLON

(Komedie o třech dějstvích.)

Začátek o ½7. hod. večerní.

104. hra v předpl. (IV. čtvrtka, 2. osmina).

Figarova svatba

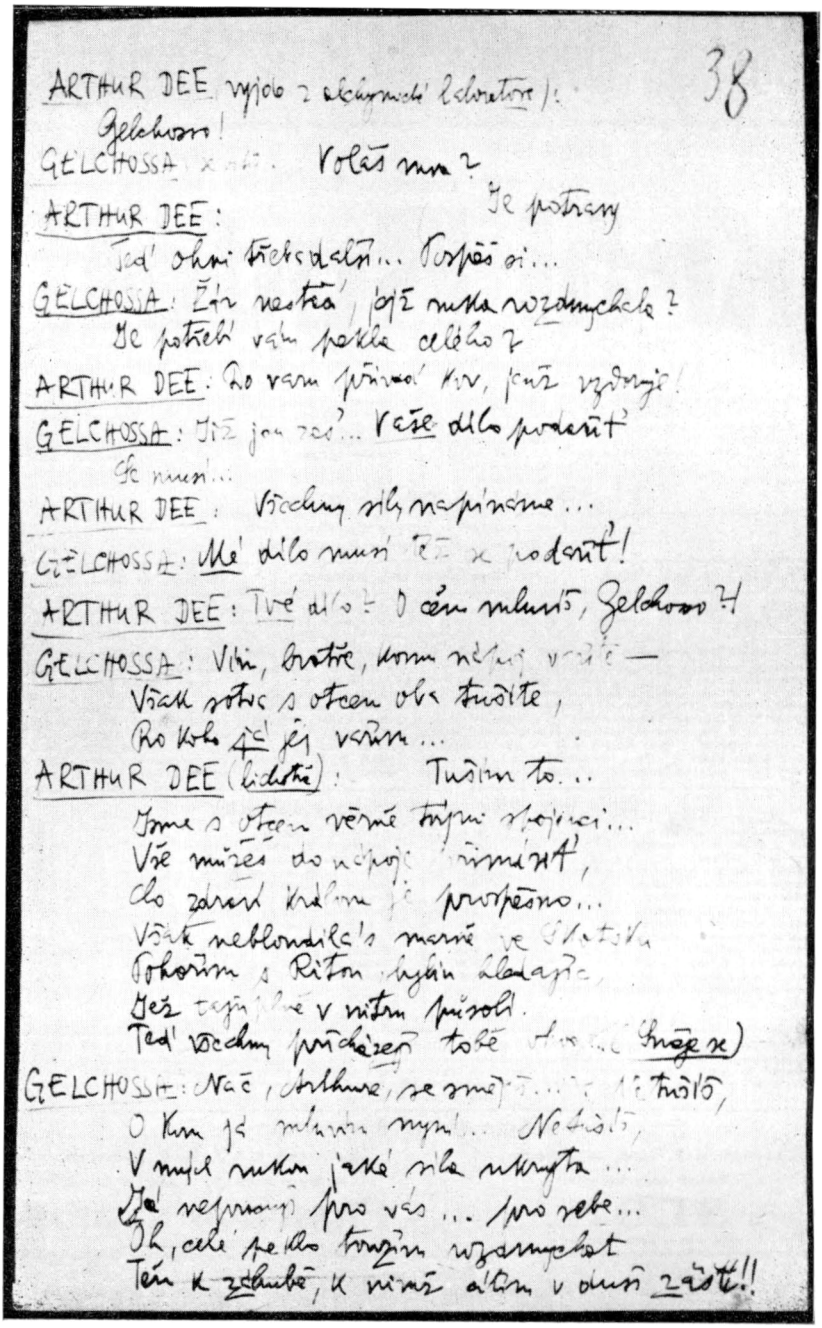
(Komická opera.)

Pořad her:

V neděli dne 14. dubna. Odpoledne o ½11. hod. **Koncert sboru vlastenecných Hlaholu vinohradského.** Odpoledne **Rod, který nemá kdy.** Večer **Revisor.** Mimo předplacení.

V pondělí dne 15. dubna **Dobrá.** 105. hra (I. čtvrtka, 1. osm.).
V úterý dne 16. dubna **U tří dévátek.** Spolkové představení.
Ve středu dne 17. dubna. Odpoledne **Zlatá rybka.**
Večer **Král Rudolf.** 106. hra (II. čtvrtka, 1. osmina).

Plakát k premiéře Krále Rudolfa (Soukromý archív J. Karáska ze Lvovic)

ARTHUR DEE vyjde z okázalých komnat:
Gelchossa!
GELCHOSSA vstane. Voláš mne?
ARTHUR DEE: Je potřeby
Teď ohni všechny... Rozpaků si...
GELCHOSSA: Žár neštěstí, jejž mučka rozdmýchala?
Je potřeb vám pekla celého?
ARTHUR DEE: Co vám přinášel kov, jenž vzdoruje!
GELCHOSSA: Již jsem zde?... Vaše dílo poroučíš?
Je mnoho...
ARTHUR DEE: Všechny síly napínáme...
GELCHOSSA: Mé dílo musí ze všech vítězit!
ARTHUR DEE: Tvé dílo? O čem mluvíš, Gelchossa?
GELCHOSSA: Vím, bratře, komu nějaké vaše —
Však sotva s ohněm oko tvůrce,
Co kolo tají jeho vnitř...
ARTHUR DEE (lidštěji): Tuším to...
Jsme s ohněm věrně tvojí služebníci...
Vše můžeš do nějaké činnosti,
Co zdravé hlavě je protivno...
Však neblouzníš-li marně ve bludech
Pohovím s Ritou, bylin znalcem,
Jež tajíš v svém příkoří.
Teď všechny přicházej tobě (hněvně)
GELCHOSSA: Vaše, bratře, se smějí... Nic netuší,
O kom je mluvím nyní... Netuší,
V mysli nemám jaké síly ukrytá...
Teď nejmocnější pro vás... pro tebe...
Oh, celé peklo touhou vzplanout
Těm k zkáze, k níž oltář v oltář zřítí!!

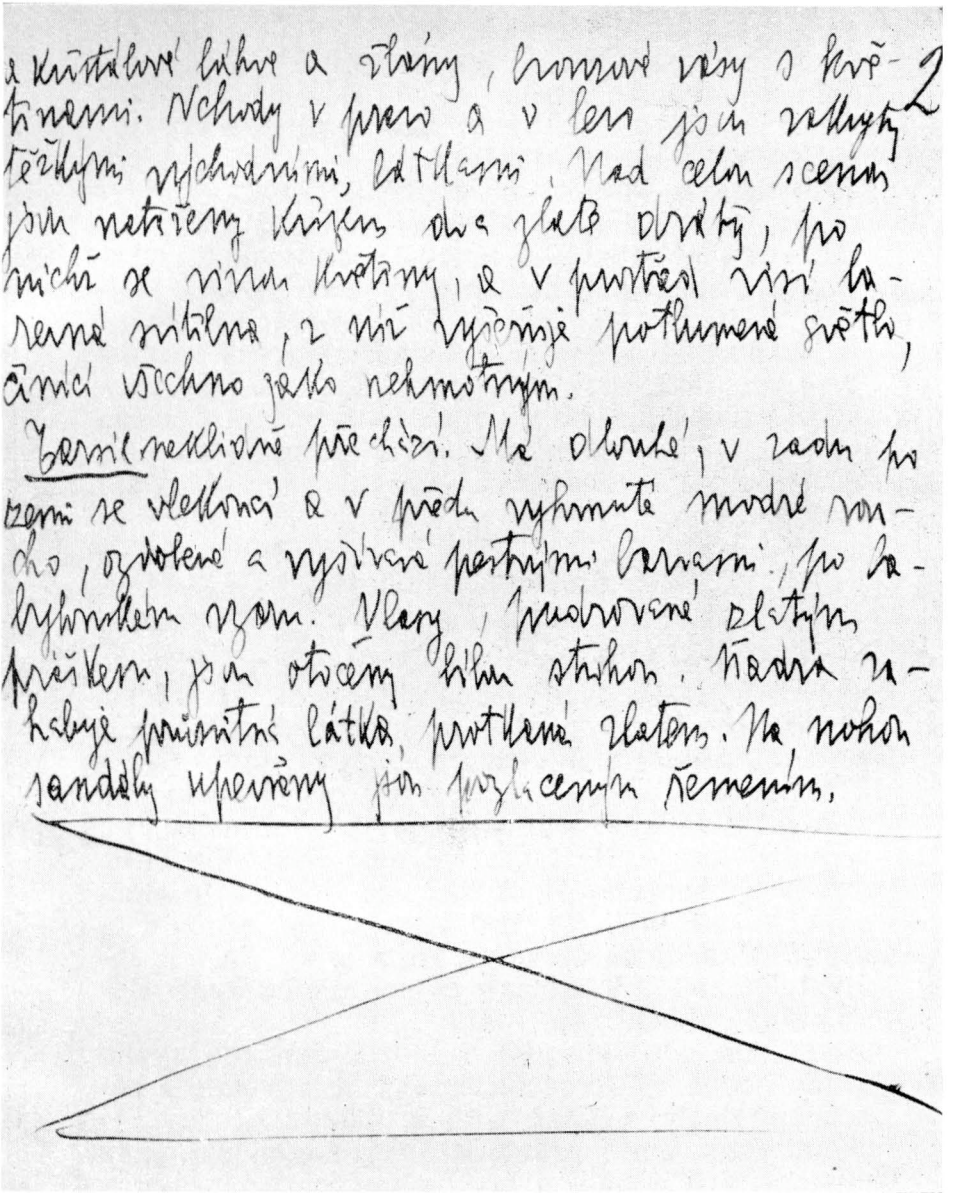
Karáskův text Krále Rudolfa. Liší se od knižního vydání

Portrét Miloše Martena z r. 1910 (Archív L. Kuchaře)

Sibyl Smolová, představitelka Tarsie v inscenaci hry Apollonius z Tyany

Druhá strana dramatu Apollonius z Tyany, Karáskův rukopis

ních básníků moderních, tedy podnik, na nějž před nedávnem nebylo ani pomyšlení. Neboť, jak dlouho tomu, že česká lyrika byla odkázána na »vlastní náklad«, někdy milosrdně maskovaný vypůjčeným jménem nakladatele či tiskaře, který vpravdě byl leda komisionářem! Topičova nová sbírka touží státi se jakýmsi pokračováním Nerudových »Poetických besed« a nazývá se »Hovory básníků« Zahájena je velmi vhodně sbírkou »Noci chiméry«. Další program, pokud je oznámen, dbá dnešních básníků starší a střední generace (Klášterský, Borecký, Šimánek, Rokyta), kdežto díla mladších a nejmladších posud ohlášena nebyla. — Novinkou je zpráva, že nyní také týdeník »Zvon« bude vydávati beletristickou knižnici. —

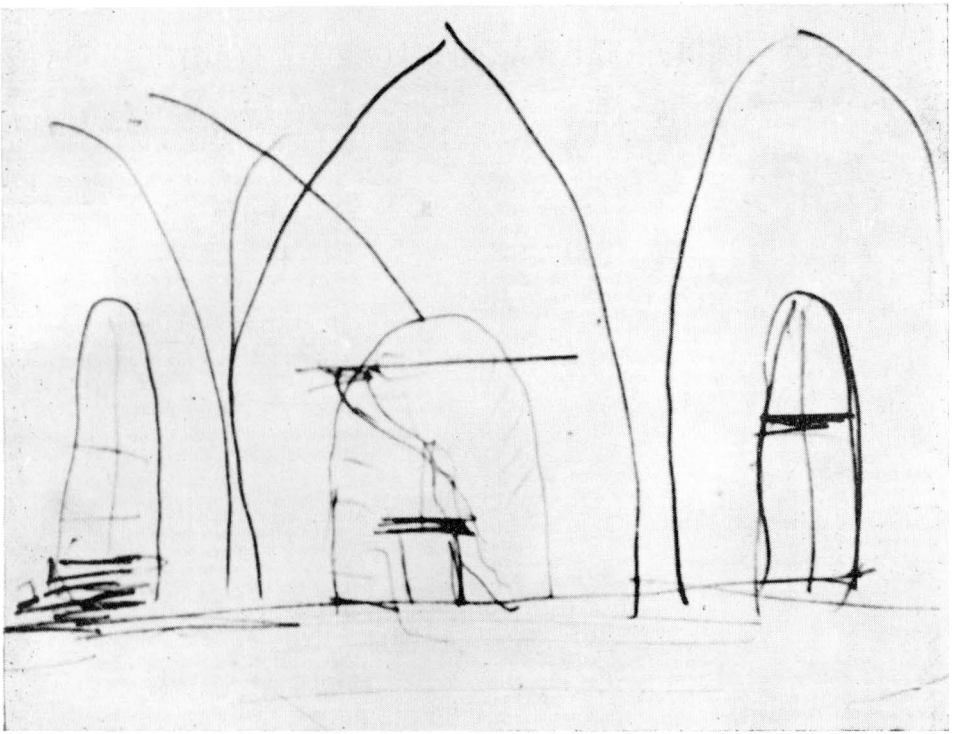
Z celého světa.

13/7 17

Umění.

Censura p. polic. rady Demartýna. Píše se nám: Slavná redakce! Připojuji se s celým srdcem k vašemu článku z péra p. Jaroslava Hilberta o p. c. k. divadelním censoru Demartýnovi. Mám k tomu živý důvod — neboť mi právě tento pán zakázal divadelní hru „Rudolfa II.“, jež měla býti provozována v Městském divadle Král. Vinohrad. Řeknu upřímně, že jsem žasl nad tím, jak je možno zakázati hru, jež jest apotheosou panovníka, drahého každému českému srdci proto, že tak miloval Prahu... V zákazu p. policejního rady Demartýna vidím, že může býti velmi zdatným úředníkem, ale že vyšších, složitějších cílů svého úřadu nechápe. Divadelní správa se odvolala z nepochopitelného zákazu k c. k. místodržitelství, já se obracím tímto přímo k Jeho Excellenci panu místodržiteli a žádám ho, by způsobil nápravu v divadelní censuře pražské, nejen v mém případě, ale změnou celé censurní praxe, jež je dnes krajně nepřátelská hrám původním, literárně cenným, ale velmi shovívavá k cizím neuměleckým výrobkům.

Jiří Karásek se brání proti zásahu cenzury

Hilarův náčrt scény pro Karáskova Krále Rudolfa (Skica se uchovala na Karáskově rukopise Rudolfa, str. 40. Soukromý archív J. Karáska ze Lvovic)

KAREL H. HILAR:

JIŘÍHO KARÁSKA „APOLLONIUS Z TYANY"

Všichni ti, kteří viděli lidství hlouběji, než v povrchu dne, ve zmatku všedního a v malicherném boji všech proti všem — o nic, oni málokteří, kteří uzřeli v moři marnosti a v pomíjejícím chvatu jeho vln skrytou, tajemnou krásu života a lidství, poznali, že nikoli veliké člověčenstvo, nebo sedmé nebe jest principem a posledním cílem života: ale k r á s a, s í l a a p r a v d a. Není na konec všech věcí jiného smyslu mimo ony, není na konec jiných účelů a jiných cílů, které by nezklamaly, mimo ony. Mimo ony není života, leč dny jen, které mizejí jako vír v moři, neboť ony toliko jsou život a to, co nemá konce, a co jest neviditelným bratrstvím i tajemnou souvislostí zákonu všehomíra: život jednoho každého z nekonečného počtu jest rtem věčné myšlenky, kterou jsou ony. A praví Apollonius:

„Kdo jest jak já, tak snadno nezemře:
jest jedna myšlenka a mnoho úst
ji hlásá po věky. Co na tom jest,
zmlknou-li na okamžik jedny rty?
Za chvíli jiné zase promluví . . . ."

Moci chtíti krásu, toto z trojjediného tajemství, tot jest poslední heroism života, jenž nemůže býti nikdy překonán, unaven a dokončen, tof jest „býti ústy, jimiž mluví myšlenka", tof jest býti jedním z těch, kteří mají život a nemají se co báti stárnutí. Může v těchto znameních cesta života býti zasypána špínou města, prázdnou marností, krátkodechostí každodenního? Může zklamati jejich hrdost, může býti nalezen kdy vyšší smysl?

A tak jediným náboženstvím, jehož lidé, ani doby nepřekonají, jehož toliko nepoznají mnozí, ale žádní nezabíjí, jež pujde bez konce, jest ono, které jest evangeliem krásy. A počíti býti člověkem jest snad právě přestati jim býti, pokud jest lidství představeno intellektuelností živočišného. Neboť, hle, nadčlověk jest nejvyšším snem Nietzscheova člověka, nadčlověk snad, či buh, či onen člověk, jenž sprostěn všedního zájmu tisíců, nalezl smysl svého života v tajemném světě vysokého pojetí věcí, jímž chápe krása, a jemuž, přibližně vyjádřeno slovy básníkovými,

„. . . . , je život břemenem,
když nezdařilo se, co cenu má
z všech věcí jen: ze sebe stvořiti
víc nežli člověka, než všichni jsou —
Mít závrať před sebou, před tajemstvím,
být mimo čas a prostor veškerý,
zřít rozkoší, co jiným hrůzou je,
mít nutným to, co jiné zdrcuje,
sám sobě bohem být! Sám býti buh!

Hle, tu jest konečně smysl všeho toho, co může představiti nejvyšší chtění života: perspektiva, která zvěčňuje a dává životu věčnou mládost, činíc jej jevem bez konce a chránic ho od bezhodnostné efemérnosti a marnosti. Hle, tu jest konečně světlo, jež jednotně zří všichni vidoucí zázračný smysl života, hle, zákon, který dnes nesou toliko příliš málokteří, ale který jest jediným požárem ve tmě a sloupem dýmu na poušti bezcílného bloudění: nového člověčenstva jest třeba, nového vidění věcí, nových zákonů, jiného objemu citového, jinam jest upříti zraky, než dosud nesčetní upírali, nových nauk zření, chápání a milování třeba jest: aby život byl nalezen a poznán konečně.

A tak byl Apollonius bohem. Ne, není tak zcela imaginérním, jak jej postavově představuje autor: toto vysoké chtění života personifikuje on:

„Já bohem! Ovšem! Jsou-li bohové,
přec není možno, abych méně byl,
než oni . . ."

Kdo víc, než veliký člověk, kněz života? Než apoštol velikého smyslu a vidění? Kdo jiný, než onen, o němž mluví Nouhuysův „Cizinec", než onen, jejž sní Nietzsche? Kdo jiný, než učitel jiného zákona, než jsou ony psané na deskách a vydané patriarchy? Hluboké viděni, pravé cítění, ono zření, jež v základ tajemství chce viděti, onen, jenž ukazuje — aniž praví — marný smysl vnější zákonnosti, vládnoucí nad žijícím a chutnajícím člověčenstvem: hle, Apollonius.

Tarsie, která žila všechno minulé jen smyslově, jemná tanečnice rozkoše, vždy rozdávající, jest zajata mistrem. Tak náhle zmatená, teprvé v jeho nepřítomnosti prohlédající:

„Já byla jako balsamovaná
mrtvola hnusná, maska, maska jen.
Ach, jenom m a s k a, Apollonie . ."

Ji jest představen všechen protiklad obsahu a zření Apolloniova. Jak zří, jak jest jímána, jest vše jen smyslové, fysické, hmatatelné. Jest jí Apolionius proto bohem asi, jejžto připadá jí věčně mladým, a zvítězil především fysickou svou krásou, která zachvacuje Tarsii.

„Kdo bohem chce být, musí krásným být . . ."

Co jinde nezřela, zří u něho. Jeho gesta mají magickou moc, jak žádných mužů, které poznala, jest jeho krása.

„. . . Buh jest Apollonius.
Jsou všickni bozi mrtví. On je živ.
A mluví k nám. Jej můžem' milovat.
Já věřím v boha, jejž lze viděti . . .
Těm druhým bohům nechci kořit se.
Buh musí usmívat se a mít zrak,
jak voda cisterny, tak průhledný . . ."

Hle, nové učení člověka-boha, jehož slova jsou sladká a krásná, jakých nikdy nezaslechla hetéra Tarsie:

„Nech mne být smutnou, Apollonie.
Já nevím, co to jest. Však přijdeš-li,
já nejsem sebou. Něco jiného
vždy cítím a pak vzejde zoufalost,
že nejsem hodna dýchati tvůj dech."

Zda není j e m n o s t onim znamením, ve kterém porozumějí si nejvzdálenější, zda není zákonem, jenž nesoudě ani nemstě, dá všem srdcím srozuměti si nejbratrštěji? A tak tuto jsou nejkrásnější vztahy, které nese Apollonius, které představuje, kterými v pravdě jímá: k r á s a j e m n o s t i dávajíc v s í l e poznávati p r a v d u, jest tajemstvím a cílem života. Jest jeho snem, vínem a jediným smyslem, jeho velikostí — a jeho tragikou. Příliš živelnosti představuje sen Nietzscheův, a fantom Nouhuysův příliš sublimnosti. Apollonius hledal úměrnost: jedinou k r á s a, hořící s í l o u, mohla nalézti p r a v d u, a touto úměrnosti, touto harmonii, způsobem tohoto hledání, zda může býti něco vyššího mimo l á s k u?

Ne zcela náhodně a vnějšně připomíná Apollonius příliš Krista. Ne tím pouze, že uzdravuje nemocné a křísí mrtvé, vymítá ďábly a že příchod jeho byl ohlašován kmety: tuto jsou příliš hluboké vztahy, které činí vysoké mluvícími ústy věčné myšlenky, kterou jest krása. Lidé mají poznati p r a v d u, hle, zda mohou to jinak, než poznajíce k r á s u, hle, zda jiným způsobem, nežli láskou? Jest Apollonius Kristem a Kristus Apolloniem potud, pokud nečinil ze snu svého církev, to jest shromáždění viditelných, pokud nečinil zákonem vnějšku a zákonem desk nesdělitelné, spontanní a ono, jež jest silou a tajemstvím skrytého světa nitra: zbabělosti jest zákon, nesený tisíci, jhem, vyslovovaný statisíci rty, zbabělosti těch, kteří přestali naslouchati a rozuměti svému nitru. Neboť bez slov srozumívá se láska, zákona nezná láska, ona největší zákon, jenž se rty nesděluje a není psán: ona, která jest s í l o u k r á s y.

Lhal kdy Apollonius ve dnech života, který připadal bez konce? Lhal kdy Kristus a všickni ti, kteří chtěli srozuměti si jemnosti?

Ach, ne tu jest tragika:

„. . . Šíleně
já tančím celý život po citech

SVOBODA
LIDOVÉ NOVINY BRNO
REDAKCE BRNO.
REDAKCE

Milý Antoníne,

včerejší tvůj výkon mě přesvědčil, že jsi umělec a že máš nyní velké povinnosti k sobě. Nikdo nemá v tolik větší radost než já a buď jist, že nový vavřín z kapradin talentu je upřímně – tedy i z Tebe. Potěšilo mne, že mně i několika lidí včera potvrdil, jaks to uměl hrát jedinou tu – vaši si toho, člověče, a pracuj! Jdu nyní do reprisy a chci od Tebe pro své umění vidět příště:

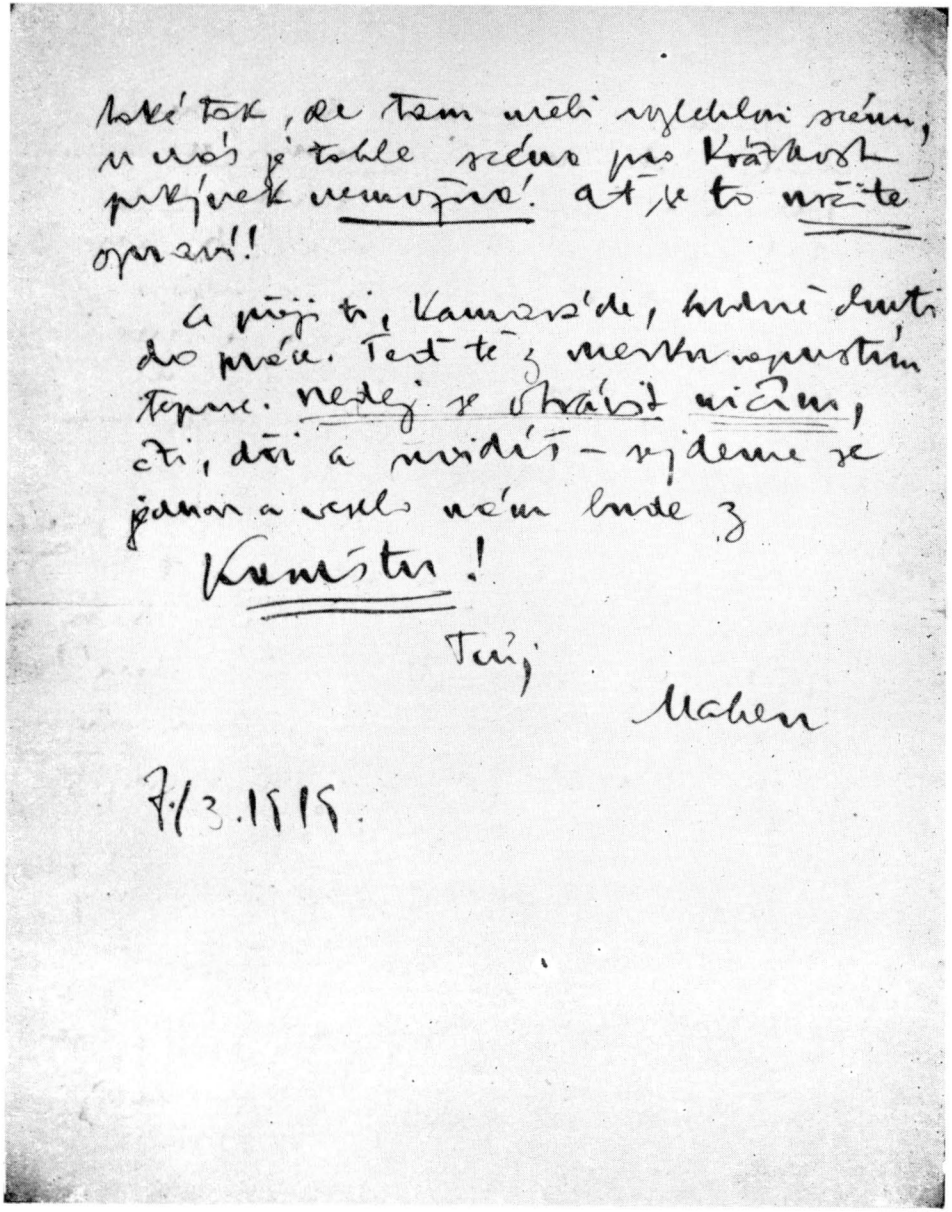
a.) v první jednání Kmec nesmí být tak tragicky (nemá obecenstvo jsou věci, s nimiž ti herec i v nejvyšších momentech tragiky nesmí „hrát").

b.) Pavly ve zpovědi až na kyrys s tím smutkem hrozným! Před tím buď ji zpovědní pavly v myslivně.

Dopis Jiřího Mahena herci Antonínu Strnadovi ze 7. 3. 1919

1 Blejenstvo. Věc postavena celá (a jasná v hlavě) stihnem, ale uzemnovým tempem. Teď ichcek a odhodlání dáme ale teď a odhodlat, to znamená trochu uspěchanosti ve hraní, jež je nejjistější cestou k zdaru, ale jde nejsnadněji za svým cílem. Uvidíš, jak to tím zvedneš! (Tempo celého aktu musí být uspěchanější — Holle mně to ze srdce chválil — anarchista citem!) Občas zahlédl některé momenty při jeho čtení, to rozumnění se rodem jeho činěl tvá a překrásná mně. To jsi rozešenal! Tomu já dnes jen rádný ichcek vstupního tempa i nárazových vět. Nepřemýšlej na to!

3. Třetí akt — perfektní. Výborný! To jsi něco! Hlavní Gudrun ať jde pro sklenicky sem a ty tepve pak řekni tiše: Jezte, Kristo, smiluj se nad námi! V hrozy umí to dělat.

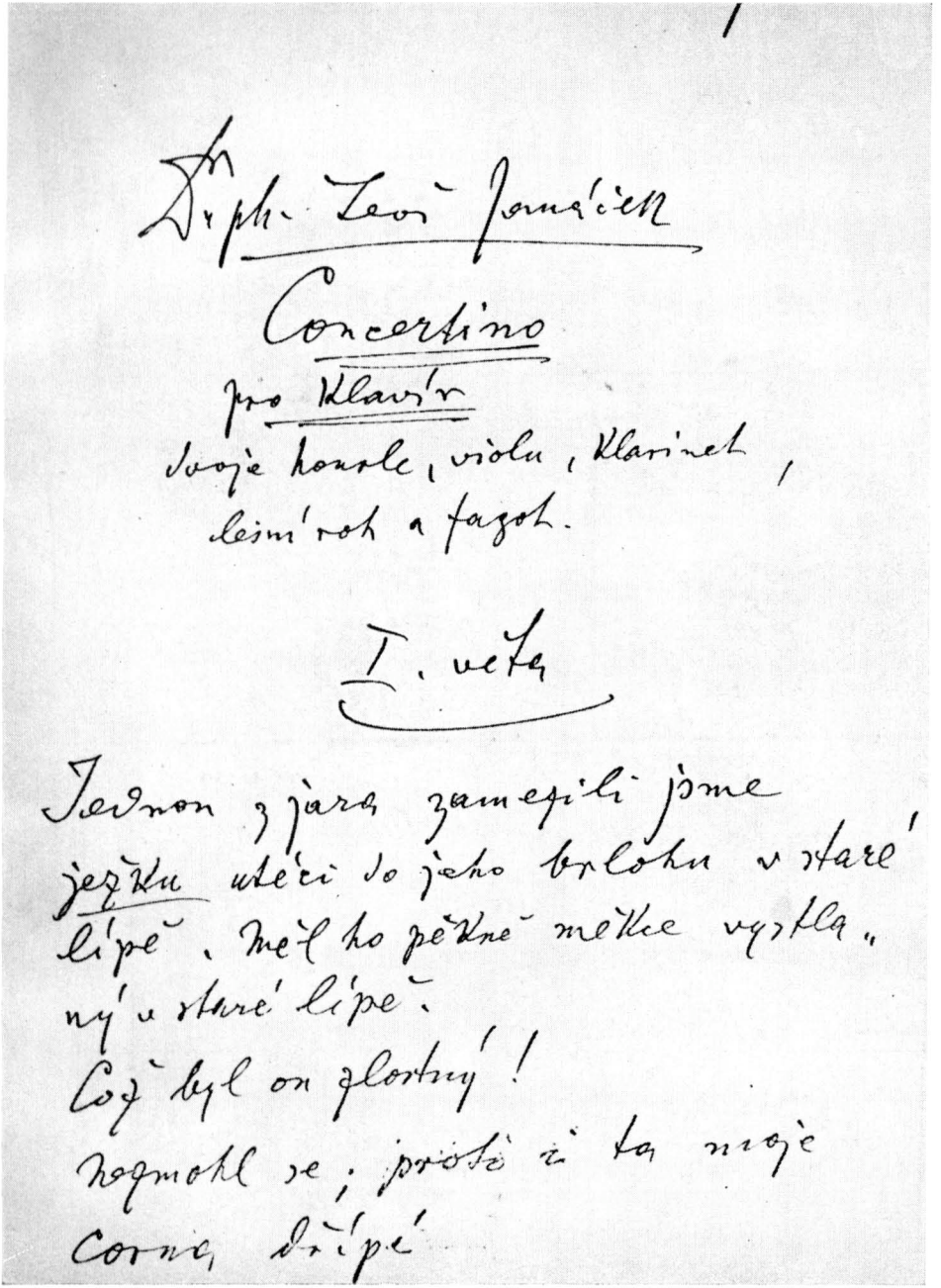
Takhle tak, že tam měli vyjelikož scénu, u nás je tahle scéna pro krátkost prkýnek nemožné. ať je to vrátit opravit!

A přej ti, Kamarádě, hodně chuti do práce. Teď tě z mestra nepustím teprve. Nedej se ovládat ničím, cti, dbi a nevidět – vyjdeme se jakož a vesele na lidi z Kamenice!

Tvůj

Mahen

7/3.1919.

Dr. ph. Leoš Janáček

Concertino

pro Klavír

dvoje housle, violu, klarinet,

lesní roh a fagot.

I. věta

Jednou z jara zamířili jsme

ježka uléci do jeho brlohu v staré

lípě. Měl ho pěkně měkce vystla-

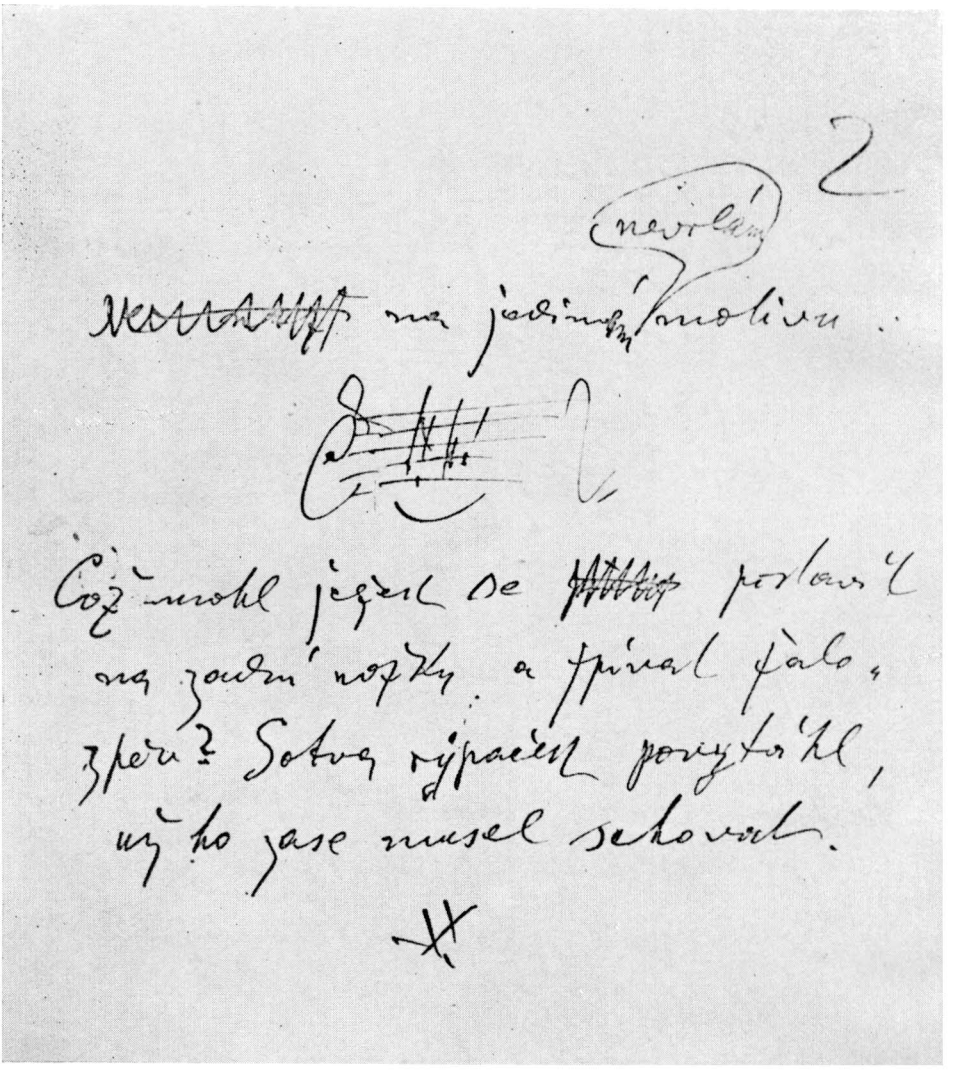
ný v staré lípě.

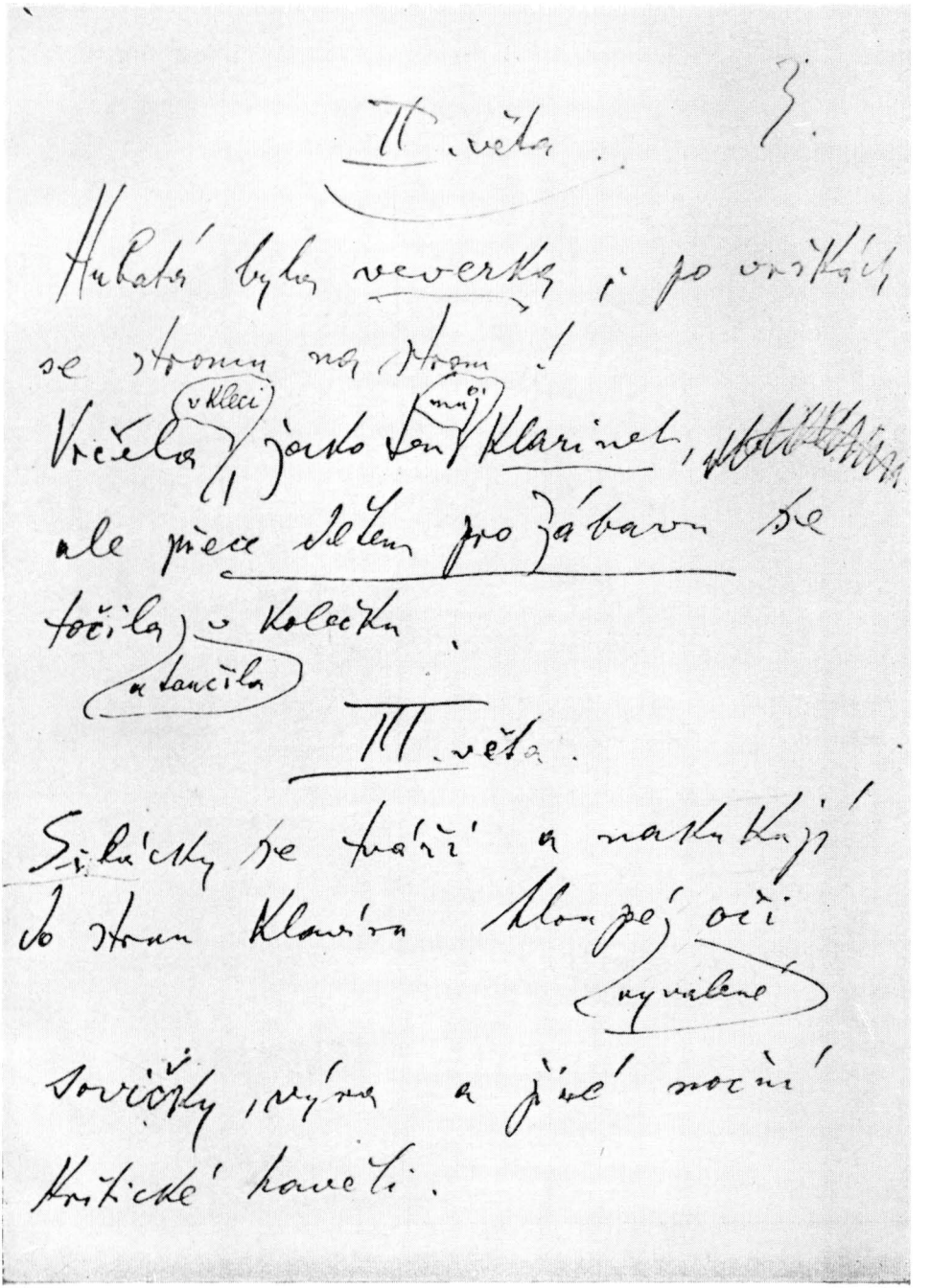
Což byl on zlostný!

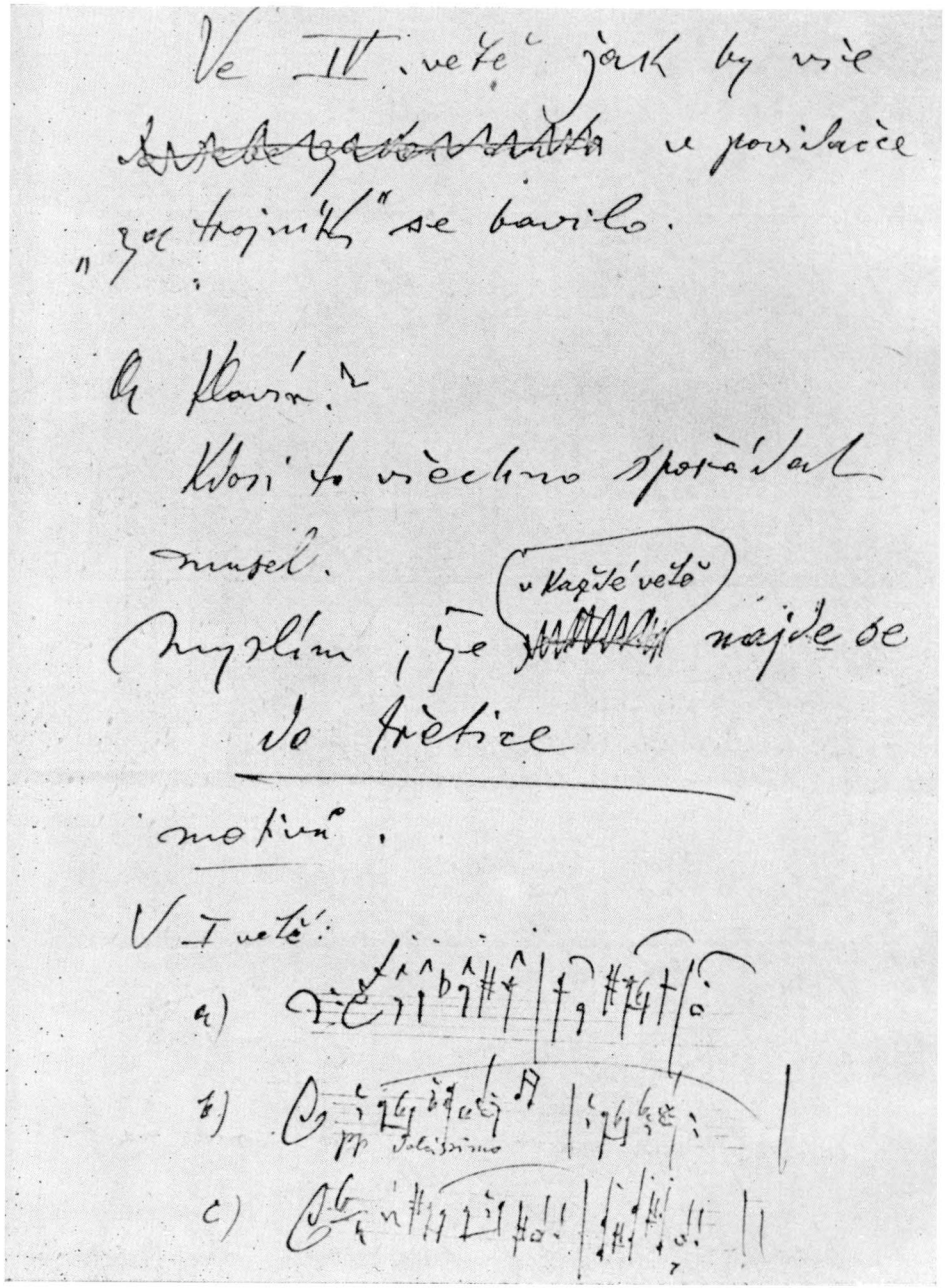
Rozmohl se; prosté i ta moje

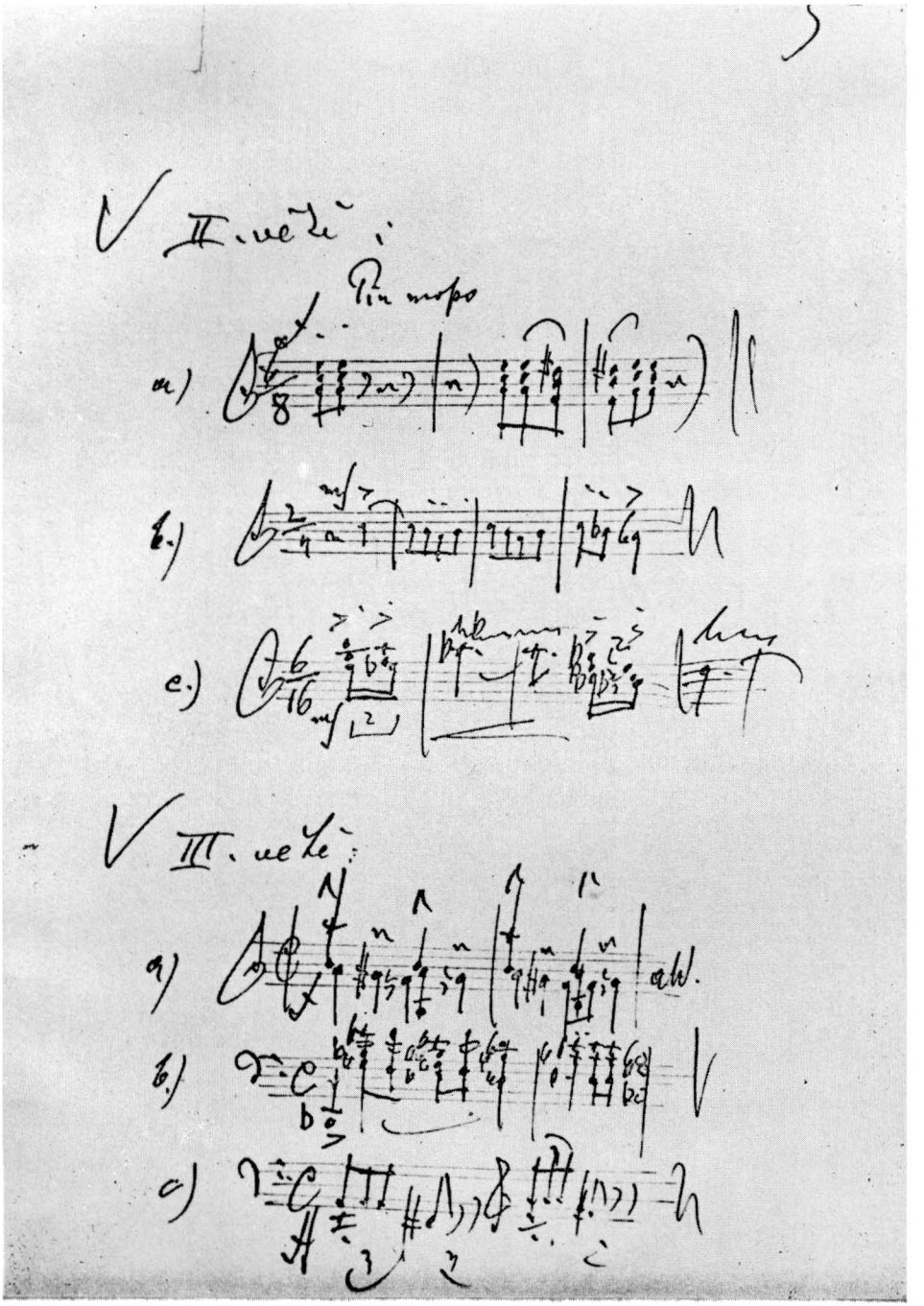
cornu dříve
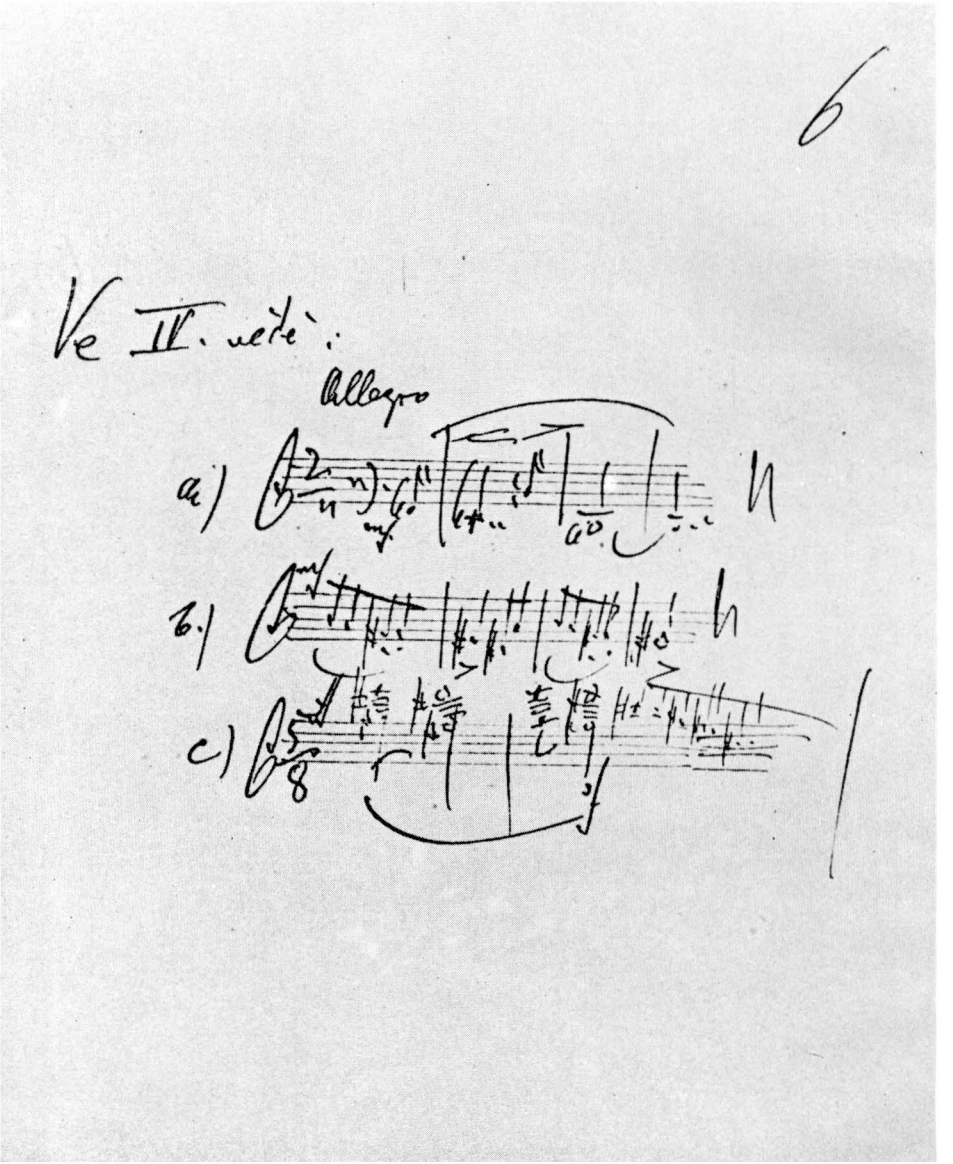
Dopis Leoše Janáčka redakci časopisu Pult und Taktstock 25. března 1927 o obsahu Concertina (Originál dopisu zachován v Österreichische Nationalbibliothek-Thoatersammlung ve Vídni pod sign. 222/67).

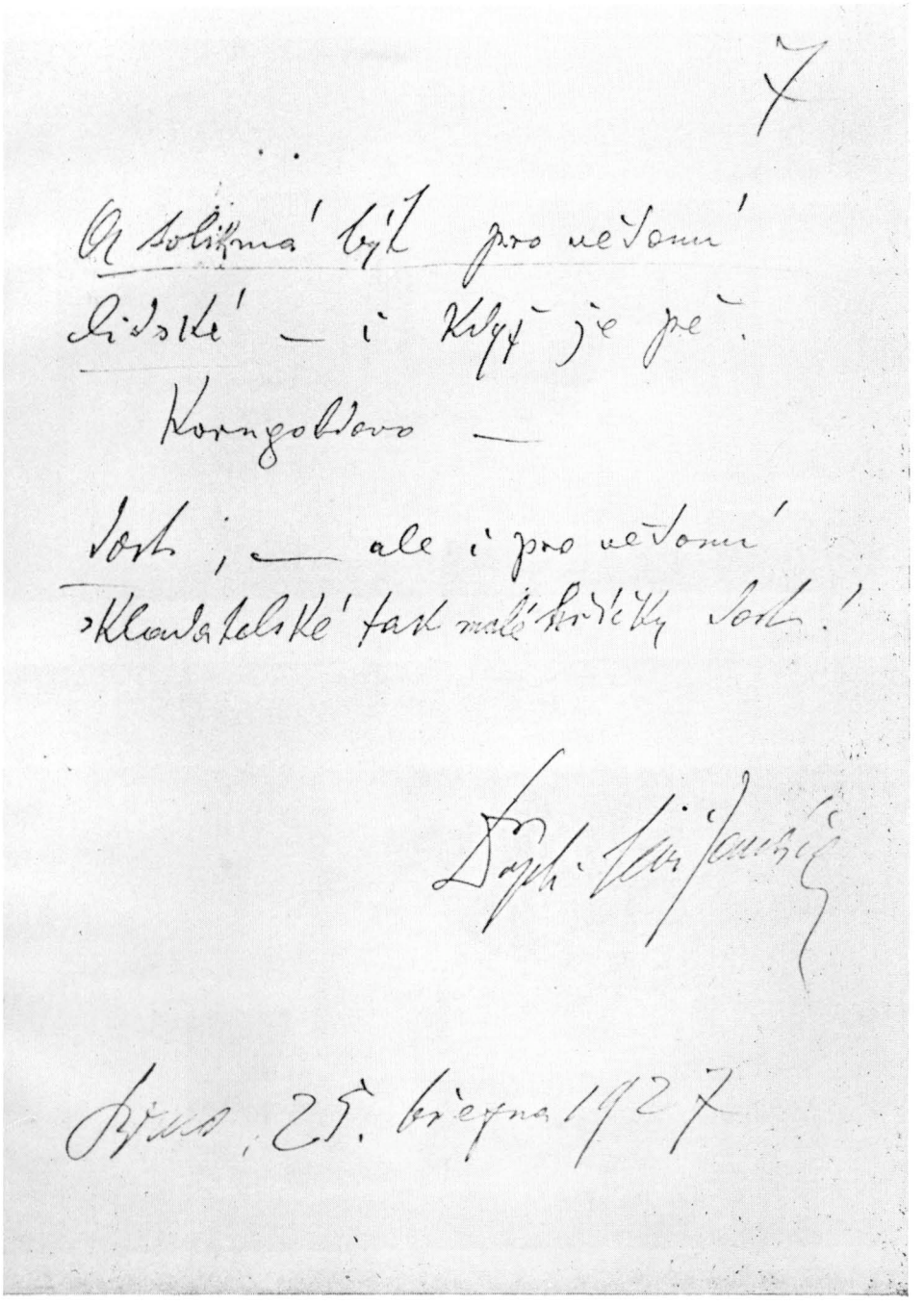

2
(nevrlám)
na jediném motivu.
Což mohl jeden se [illegible] porvat
na jedné nožky a přivat ďábla,
zpěv? Sotva nýpaděl povyrůstl,
už ho jase musel schovat.

II. věta.
Hubatá byla večerka i po vrškách
se stromu na strom!
Vrčela (v klci) jako ten Klarinet, (můj)
ale přece dělem pro zábavu se
točila (a tančila) v kolečku.
III. věta.
Sýkůrky se tváří a makají
do strun Klavíra (mojej) očí
(vyvalené)
Sovičky (výra) a jiné noční
hrůtické kavalci.

Ve II. věte jak by vše
v povídačce
„ze hrajnic" se bavilo.
k klavíru
Klosi to všechno zpočátku
musel.
Myslím, že v každé větě najde se
do třetice
motiv.
V I. větě:
a)
b)
Položivno
c)

II. věta:
Più mosso
a)
b)
c)
III. věta:
a)
b)
c)

6
Ve II. větě:
Allegro
a)
b)
c)

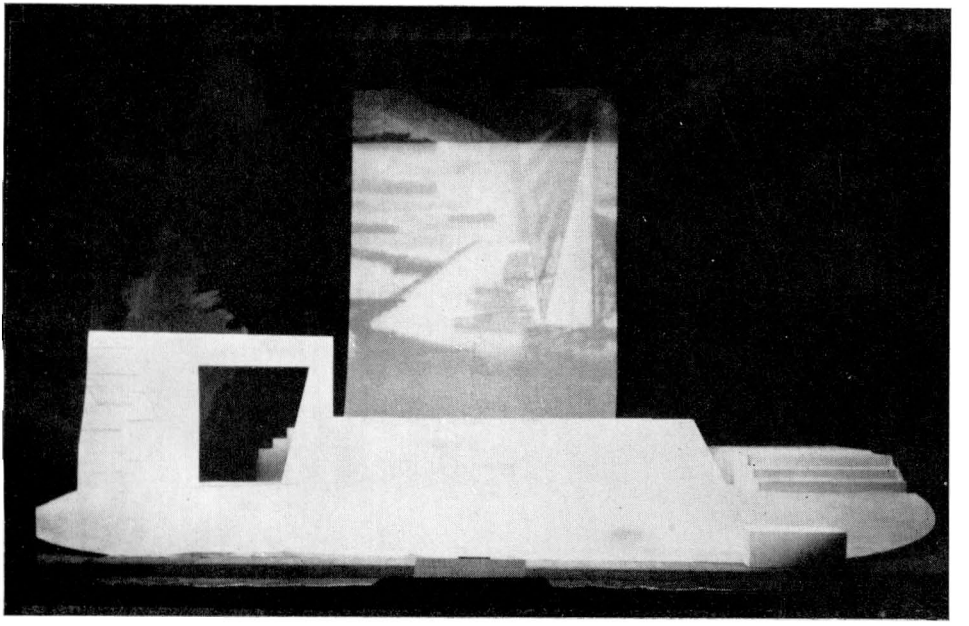
7

A sólikma' byl pro nečsomu'
lidske' — i Kdyt' je pe'.
Korngoldovo —
Sork, — ale i pro nečsomu'
»Klavirske' fak malé sródčky Sork!

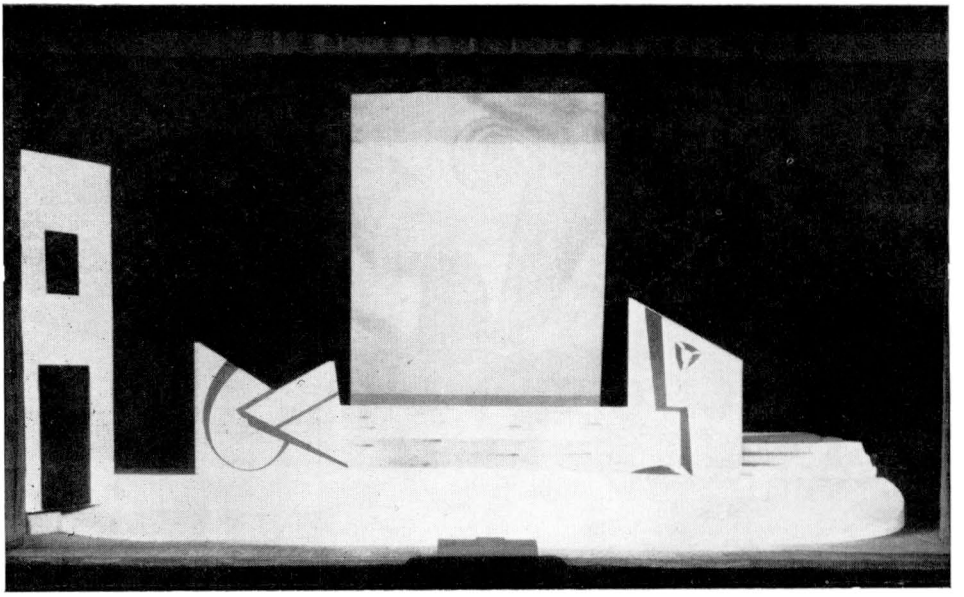
Dejte Janáčkovi

Brno, 25. března 1927

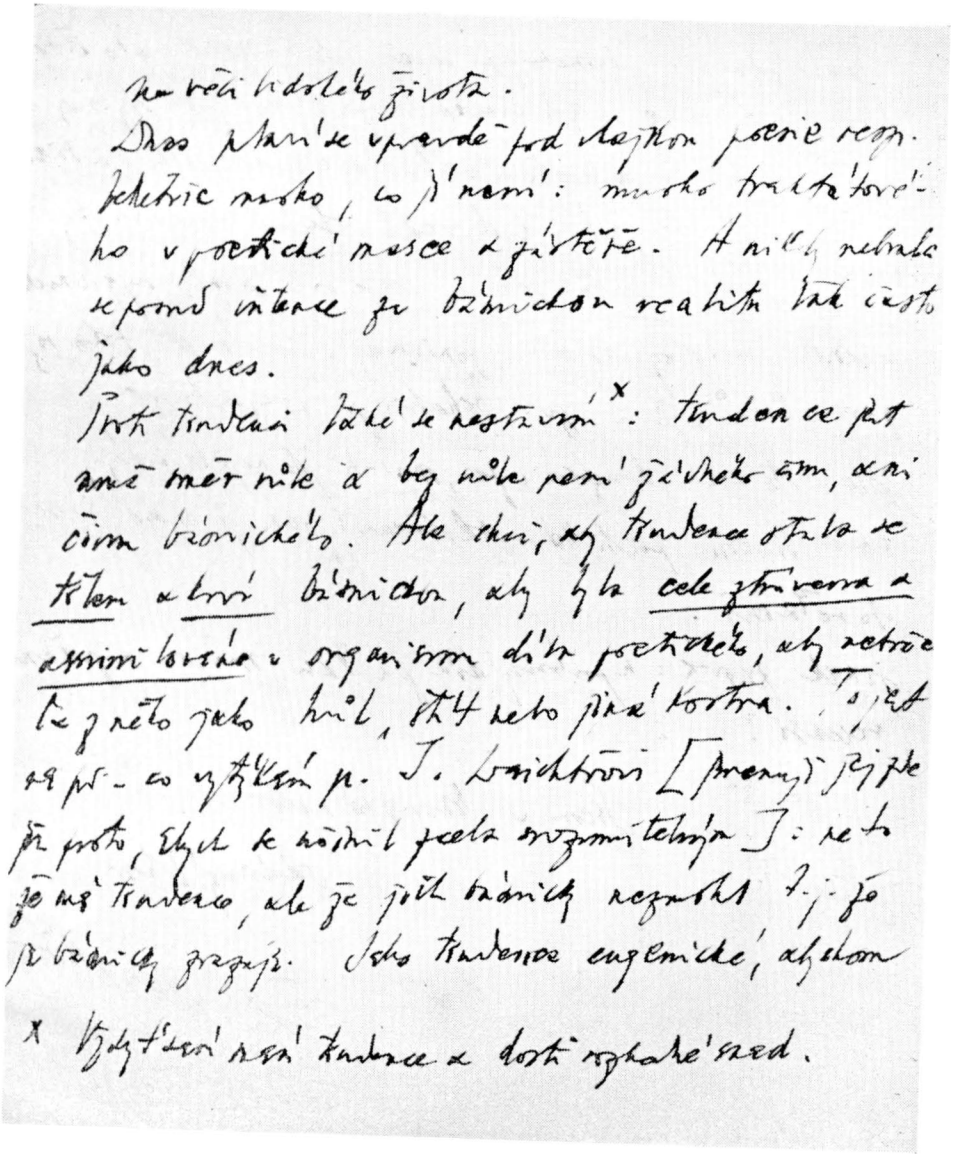

Aristofanés: Žáby. Návrh Eduarda Miléna pro 1. dějství. Zemské divadlo v Brně 1936

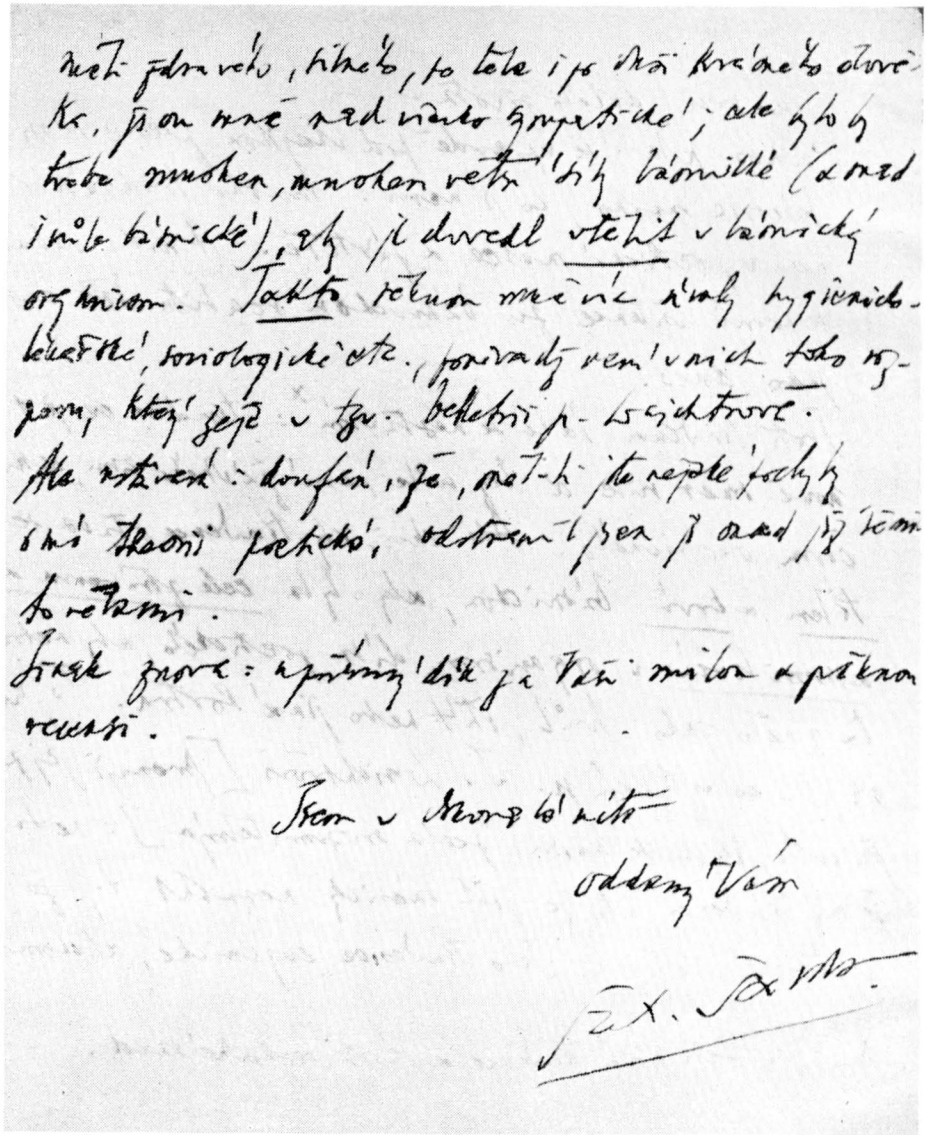
Aristofanés: Žáby. Návrh Eduarda Miléna pro 2. dějství. Zemské divadlo v Brně 1936

ve věci každého života.
Dnes platí se upravdě pod slupkou poesie rozp. jednotlivce mnoho tragického v poetické mase a zjevě. A nikdy nebylo spojení umělce se básnickou realitou tak časté jako dnes.
Jiná tendence žádá se nastoupení[x]: tendence po jisté umělé míře a bez nutkavé nevyhnutelnosti, avšak činem básnického. Ale chci, aby tendence otiskla se tělem a krví básnickou, aby byla celá ztřísněná a asimilovaná v organismu díla poetického, aby nebyla jako hůl, kterou pláská kostra. To jest asi co vyšlého p. J. Wolkrovi [prosím, čtěte to prosto, abych se nedostal zcela srozumitelným]: nebo je mně tendence, ale je jiná básnický rozuměl ?. je to básnicky prožívá. Jeho tendence eugenické, abychom

x Vyšlého není tendence a dosti vyhnaného ducha.

Ukázka ze Šaldova dopisu Janu Krejčímu. Originál je uložen v Archívu UJEP Brno, v pozůstalosti J. Krejčího

než zdravého, silného, to teče i po skále krvácející dlouhé, je on více než básnické; ale jeho by trebe mnoho, mnohem větší básnické (a nad jiné básnické), aby jí dovedl vtělit v básnický organismus. Jakkoli rčlnou mnění různých hygienicko-lékařské, sociologické atd., považuji vem v mých toho nejpozornějším, který jejě v tzv. beletrii p. Wolkrovi.

Ale vrátím: doufám, že, nebudu-li jste nepohodlným, mi napíšete jednou svá theoretická, odstavcová, jsem já nad jejich theoretickými.

Snad zatím: upřímný dík za Vaši milou a pěknou recensi.

Jsem v úctě

oddaný Váš

F. X. Šalda